

اهداف تحقیق

دکتر مینا جزایری
متخصص بیماری های دهان و دندان

اهداف (Objectives)

❖ اهداف يك پروژه تحقيقاتي خلاصه آنچه كه بايد با انجام مطالعه به آن برسيم را بيان مي كند.

❖ پس از انتخاب موضوع و تبين مسئله تحقيق و توجيه ضرورت هاي انجام آن ، بايد محقق اهداف تحقيق و فرضيه هاي خود را تدوين و فهرست كند.

اهداف (Objectives)

۱- هدف کلی

خلاصه آنچه که باید با انجام مطالعه به آن دست یافت. معمولاً هدف کلی، همان موضوع تحقیق

است، با این تفاوت که با لغتهای قابل اندازه‌گیری مثل «تعیین یا شناخت» که معنی و کاربرد دقیق

و واضحتری دارند، شروع می‌شود.

▶ عنوان:

بررسی آزمایشگاهی اثر مهارى A و B بر روى رشد كانديدا آلبيكانس

▶ هدف كلى:

تعيين اثر مهارى A و B بر روى رشد كانديدا البيكانس

اهداف (Objectives)

۲- اهداف جزئی یا اختصاصی (*Specific Aims*)

این اهداف در واقع جزئی از هدف کلی هستند که بصورت سیستماتیک اجزاء گوناگون مسئله تحقیق را می پوشانند. اهداف از دل بیان مسئله بیرون می آید و اگر به خوبی تنظیم شوند ، محقق را به طراحی روش تحقیق و نحوه گردآوری ، تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها هدایت خواهند نمود. به بیان دیگر اهداف تحقیق رسیدن به پاسخ مسئله بیان شده در ابتدای کار است.

ویژگی های اهداف فرعی

- هدف جزئی نباید از قالب هدف کلی خارج شد و باید به جنبه‌های اساسی مطالعه محدود باشد.
- بایستی به ارزشیابی اطلاعات جمع آوری شده کمک کند.
- مانع جمع آوری اطلاعات غیر ضروری شود.

نکات مهم در نگارش اهداف فرعی

- صریح ، روشن و بدون ابهام باشد.
- قابل اندازه گیری و و بررسی باشد.
- در راستای رسیدن به هدف اصلی مطالعه باشند و با یکدیگر ارتباط نزدیک داشته باشند.
- واقع بینانه باشند.
- مهم ترین عوامل مسئله ساز را شناسایی کنند.
- به زبان عملی و علمی باشند.

انواع اهداف جزئی

A) توصیفی

توصیف یک متغیر است و معمولا به صورت عدد بیان می شود.

B) تحلیلی

تعیین ارتباط یا مقایسه بین دو یا چند چیز است و نتیجه آن به صورت تحلیلی بیان می شود.

توصیفی

▶ تعیین MIC اسانس گیاه A

▶ تعیین MFC اسانس گیاه A

▶ تعیین هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه با اسانس A در غلظت MIC بعد از ۴۸ ساعت

▶ تعیین هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه با اسانس A در غلظت MFC بعد از ۴۸ ساعت

▶

▶

تحلیلی

▶ مقایسه هاله عدم رشد کاندیدا البیکانس در مواجهه با اسانس **A** با هاله عدم رشد کاندیدا

آلبیکانس در مواجهه با اسانس **B** در غلظت MIC بعد از ۴۸ ساعت

▶ مقایسه هاله عدم رشد کاندیدا البیکانس در مواجهه با اسانس **A** با هاله عدم رشد کاندیدا

آلبیکانس در مواجهه با اسانس **B** در غلظت MFC بعد از ۴۸ ساعت

هدف کاربردی

نحوه بکار گیری نتایج حاصل از بررسی تحقیقات است و از نظر نگارشی ساختار مشخصی ندارد.

مثال:

در صورتی که نتایج حاصله از این پژوهش نشان دهنده موثر بودن این گیاهان در پیشگیری از رشد کاندیدا آلبیکانس باشد ، می توان به بررسی های بیشتری جهت استفاده از آن در کلینیک به اشکال مختلف دارویی از جمله دهان شویه پرداخت.

فرضيات و سوالات تحقيق

فرضیات تحقیق

فرضیه حدس و گمان هوشمندانه محقق برای یافتن پاسخ يك مسئله است. به عبارتی، فرضیه نوعی “پیش بینی” است.

تدوین فرضیه برپایه دانش قبلی محقق، مشاهدات پراکنده معقول و در ارتباط تنگاتنگ با مشکل و موضوع تحقیق، انجام می گیرد.

■ فرضیات پژوهش در واقع قضاوت های ذهنی در مورد روابط بین عوامل مختلف است که عینی نیستند و فقط حالت نظری دارند.

■ در اکثر مطالعات مشاهده ای تحلیلی و همه مطالعات مداخله ای و کارآزمایی ها، که موضوع های پژوهشی متضمن انجام مقایسه ها است، مشخص و تنظیم کردن حداقل یک فرضیه الزامی است.

فرضیات تحقیق

▶ در مطالعات ، اهداف تحلیلی به فرضیه تبدیل می شوند و معمولا به صورت پیشگویی یک رابطه بیان می شوند.

نکات مهم در نگارش فرضیه

- ▶ دور از ذهن نباشد.
- ▶ با قوانین علمی هم خوانی داشته باشد.
- ▶ مانند اهداف در جهت مقصود و منظور پژوهش باشد.
- ▶ هماهنگ با سایر بخش های تحقیق باشد.
- ▶ روشن و واضح باشد.
- ▶ آزمون پذیر باشد.
- ▶ به صورت جمله خبری بیان شود.
- ▶ ارتباط دو یا چند متغیر را نشان دهد.

انواع فرضیه

- ▶ ساده: رابطه یک متغیر مستقل و یک متغیر وابسته
- ▶ مرکب: رابطه دو یا چند متغیر مستقل با دو یا چند متغیر وابسته
- ▶ جهت دار: نوع ارتباط در فرضیه بیان شده است.
- ▶ بدون جهت: صرفاً به وجود ارتباط اشاره می شود.
- ▶ فرضیه صفر: فرضیه ایی است که محقق با رد آن ادعای خود را اثبات می کند.

▶ هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه با اسانس **A** از هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه

با اسانس **B** در غلظت **MIC** بیشتر است.

▶ هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه با اسانس **A** از هاله عدم رشد کاندیدا آلبیکانس در مواجهه

با اسانس **B** در غلظت **MFC** بیشتر است.

سوالات تحقیق

▶ معمولاً در مطالعات اهداف توصیفی مطالعه به صورت سوال نوشته می شوند که معمولاً جواب آن ها به صورت یک عدد است.

▶ مثال

▶ ۱. میزان MIC اسانس گیاه A چقدر است؟

▶ ۲. میزان MIC اسانس گیاه B چقدر است؟

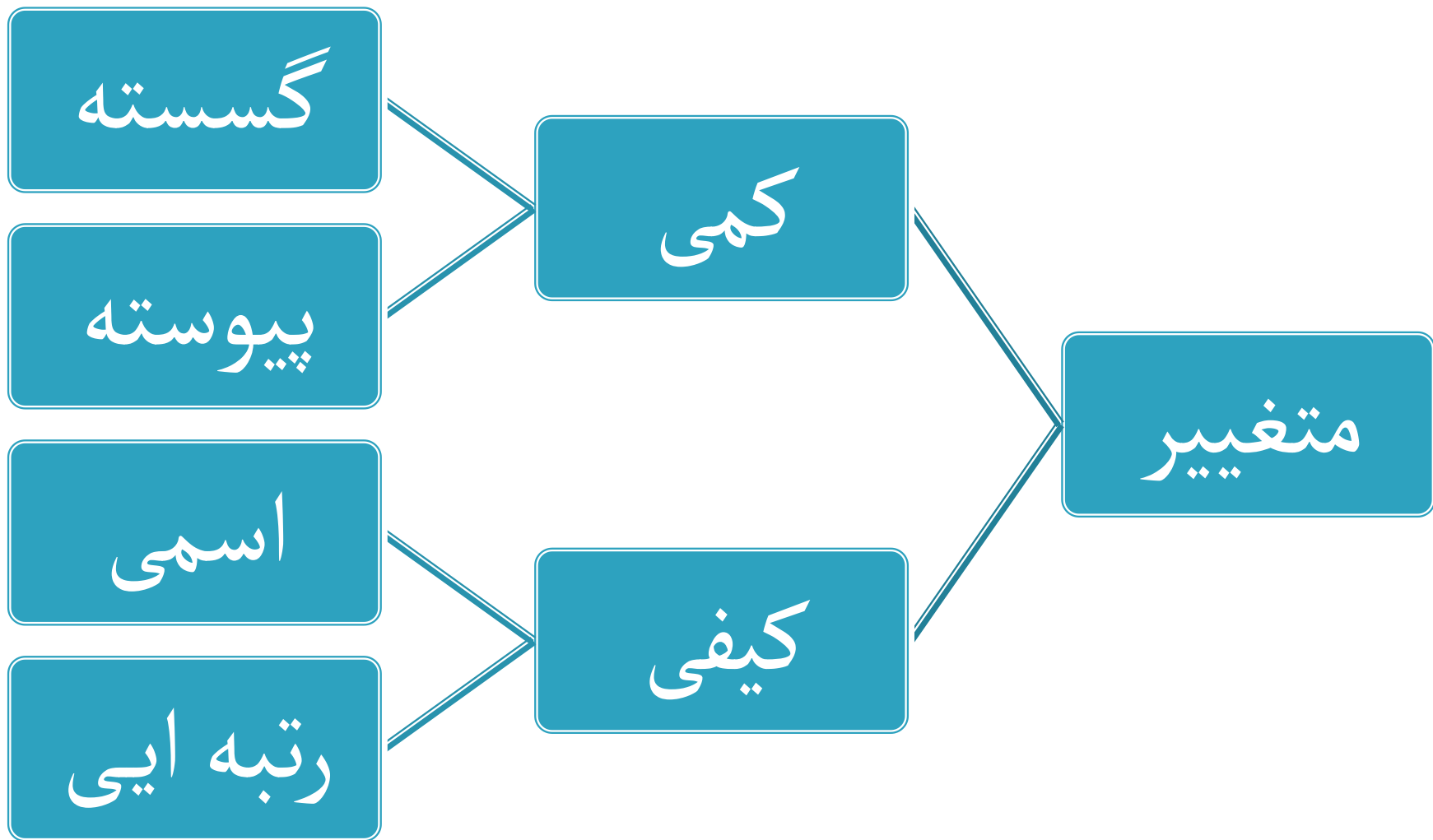
متغیرهای پژوهش

متغیر چیست؟

▶ متغیرهای يك تحقیق بسیار مهم هستند و در واقع هسته اصلی يك تحقیق به شمار می روند.

متغیرها در واقع داده‌هایی هستند که محقق در صدد جمع‌آوری و تحلیل آن‌ها است. متغیر

پدیده قابل اندازه‌گیری است که از اهداف اختصاصی پژوهش استخراج می شود.

▶ MIC: کمی پیوسته

▶ MFC: کمی پیوسته

▶ هاله عدم رشد: کمی پیوسته

متغیر های مطالعه تحلیلی

▶ مستقل (علت)

MFC ، MIC

▶ وابسته (معلول)

هاله عدم رشد

متغیر های مخدوش کننده

- ▶ متغیر هایی که هم روی علت و هم روی معلول ممکن است اثر بگذارند و بایستی در مرحله نمونه گیری یا تحلیل آماری خنثی شود.

متغیر های زمینه ایی

- ▶ خصوصیات فردی جمعیت مورد مطالعه مثل سن ، جنس ، شغل ، تحصیلات و وضعیت تاهل. گاهی این متغیر ها متغیر مستقل مطالعه هم هستند.